РЕПУБЛИКА СРПСКА
REPUBLIKA SRPSKA
УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
EKONOMSKI FAKULTET
ИСТОЧНО САРАЈЕВО
ISTOČNO SARAJEVO
Број/Broj 1600/09
Датум/Datum 23.12.2009 год.

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
ИСТОЧНО САРАЈЕВО, ПАЛЕ
Пале, 14.12.2009 године

# И З В Ј Е Ш Т А Ј
## КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

## I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

| | |
|---|---|
| Конкурс објављен: | 21. октобра 2009. године у дневном листу „Глас Српске, Бања Лука с циљем избора наставника у звање доцента и пријема у радни однос |
| Ужа научна/умјетничка област: | Економија - УНО "Економско планирање и развој (5.2.3)" |
| Назив факултета: | Економски факултет Источно Сарајево -Пале |
| Број кандидата који се бирају: | један (1) |
| Број пријављених кандидата: | један (1) |

## II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

### 1. Основни биографски подаци
### 2.

Име, средње име и презиме: Владушић (Ранко) Љубиша, JMBG: 2203955172650
Датум и мјесто рођења: 22.03.1955. године, Сарајево

Установе у којима је био запослен:

**1980. – 1981.**
Послодавац: Енергоинвест Сарајево
Позиција (звање): Руководилац финансијске службе
**1981. – 1984.**
Послодавац: Савез социјалистичке омладине БиХ
Позиција (звање): Предсједник општинске конференције ССО БиХ Нови Град Сарајево
Командант савезне омладинске радне акције
**1984. – 1992.**
Послодавац: Радна организација Дим младих Скендерија
Позиција (звање): Директор
**1992.**
Послодавац: Дирекција за хуманитарна питања
Позиција (звање): Замјеник директора
**1992. – 1995.**
Послодавац: Комесаријат за избјеглице Републике Српске
Позиција (звање): Комесар

**1995. – 1997.**

Послодавац: Влада Републике Српске
Позиција (звање): Министар
**1997. – 2009.**
Послодавац: Централна банка БиХ
Позиција (звање): Вицегувернер

Ужа наужна област: Економско планирање и развој (5.2.3.)
Научно поље: Економија и пословање (5.2)

**Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:**

- Овлаштени представник БиХ у Комитету за финансијску активу и пасиву по анексу Ц Споразума о сукцесији бивше СФРЈ
- Потпредсједник Управног одбора Агенције за осигурање депозита БиХ

**Језици :**

Енглески: врло добро (читање, писање, говор)
Руски: врло добро (читање, писање, говор)

## 2. Биографија, дипломе и звања

| Година | Назив факултета | Титула | Назив тезе |
|---|---|---|---|
| 1978. | ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ:<br>Економски факултет Сарајево | Дипломирани економиста | Дипломски рад: "ММФ и земље у развоју" |
| 2005. | ПОСТДИПЛОМСКЕ СТУДИЈЕ:<br>Постдипломске студије на Економском факултету у Београду смјер: Банкарство и финансије<br>Ужа научна област: Банкарство и финансије | Магистар економских наука | Магистарска теза: „Функција тражње новца" |
| 2009. | ДОКТОРАТ:<br>Економски факултет Источно Сарајево<br>Ужа научна област: Економска политика; Монетарна економија; Економско планирање и развој | Доктор економских наука | Докторска дисертација "Приватна штедња као фактор опоравка и економског раста у постконфликтној БиХ" |

**Додатно специјалистичко образовање**
У току своје професионалне едукације, 2003. године је завршио годишњи курс: "Управљање финансијским и оперативним ризиком за централне банкаре", у Cambridge-u (Financial and Operational Risk Managment for Central Bankers), Central Banking Publications LTD. Лондон и 2002. године Семинар на тему "Reserve Managment" у огранизацији БИС – Басел, Швајцарска.

**ПРЕТХОДНИ ИЗБОРИ У НАСТАВНА И НАУЧНА ЗВАЊА**: Без претходних избора у наставна универзитетска звања.

### 3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата

**1. Радови прије првог и/или последњег избора/реизбора**
**(Навести све радове сврстане по категоријама)**

**До данас, тј. до избора у звање доцента, кандидат је урадио и објавио сљедеће радове (Преглед и приказ радова):**

1. Докторска дисертација др Љубише Владушића под насловом ***"Приватна штедња као фактор опоравка и економског раста у постконфликтној БиХ"***, се бави проблематиком фомирања и макроекономских ефеката домаће приватне штедње током периода постконфликтне обнове у БиХ. Аутор у својој дисертацији показује да штедња није акумулисана у складу са реалним потенцијалима домаће економије, те као таква, није била значајнији фактор опоравка и економског раста. С обзиром да мобилизацији домаће штедње није посвећена нужна пажња од стране креатора и носилаца домаће економске политике, једна од кључних последица манифестована је кроз дуготрајно присуство лоших перформанси домаће привреде. Кандидат у раду износи аргументе по којима би интензивнија мобилизација, концентрација и ефикасна алокација домаће акумулације подстакла и помогла убрзанији и квалитетнији раст домаће економије уз ниже трошкове употребе финансијских ресурса те да би се на тај начин смањила претјерана ослоњеност на иностарну акумулацију чији је велики прилив оставио и одређене негативне последице на домаћу економију (изражен домаћи кредитни раст, раст унутрашње задужености, претјеран раст потрошње, платно билансне неравнотеже, слаб домаћи реални сектор итд.). Истраживање указује и на факторе потенцијалног динамизирања формирања већих обима домаћих приватних уштеда што би подстакло продуктивно инвестирање и бржи економски раст. Проблем штедње се разматра у свој његовој комплексности дакле у једном ширем контексту . Штедња није третирана, као некакакав изоловани феномен дат сам по себи, мада је у раду и таквој анализи посвећена велика пажња, већ је третирана у вези са свеукупним проблемом финансирања опоравка разрушене економије БиХ , ефеката финансијске либерализације, економских политика , токова капитала, економског раста и раста доходака, понашања и очекивања релевантних економских актера и многих других, за тему , важних аспеката. Све то је послужило да се проблем формирања и раста домаће приватне штедње што више расвијетли и разумије.

Оцјена Комисије за одбрану докторске дисертације је да је истраживање методолошки коректно обављено, уз примјену стандардне научне методологије и инструментарија статистичке анализе. Рад прецизније лоцира значај и улогу домаће штедње на бази увида у резултате бројних студија и властитих емпиријских истраживања кандидата за случај економије БиХ те да је ријеч о првом значајнијем истраживању значаја домаће штедње у актуелним приликама у којима се налази економија БиХ.

У закључцима рада, кандидат излаже кључне налазе свог истраживања, систематизује их и покушава расвјетлити комплексну слику укупног контекста и конкретних фактора који су детерминисали истраживану појаву, дајући властите процјене и очекивања у погледу фактора који би могли имати утицаја и којим од њих треба посветити одговарајућу пажњу при конципирању одговарајућих политика како би се постигли очекивани ефекти и подстакао економски раст те остварили пуни синергетски ефекти економског раста и формирања домаће приватне штедње. Овим радом се у некој мјери потврђује валидност тезе да су политике и активности на подстицању, не само страног, већ и домаћег инвестирања, биле апсолутно неадекватне и недовољне и да се ту , између осталог, крије "кључ рјешења". На крају се закључује да би интензивнији раст домаћих инвестиција довео до масивнијег формирања домаће приватне штедње (грађана и приватних предузећа).

**2. *«НЕОСМАТРАНА И СИВА ЕКОНОМИЈА У БИХ»*, *Централна банка Босне и Херцеговине, Сарајево, децембар 2008, доступно на*** http://www.cbbh.ba/index.php?id=144&lang=sr

Заинтересованост државе за евидентирањем агрегата неосматрана економија (нон-обсервед ецоному) као збирног исказа нерегистрованог БДП-а произилази из чињенице да држава настоји да правно регулише обављање економских активности, односно да их евидентира и опорезује. Међутим, увијек постоје сегменти у којима већи или мањи обим економских трансакција измиче неким од тих прописа. Стога се јавља потреба да се ове трансакције посебно проучавају, прате и да се процјењује њихов обим и утицај на величину и структуру домаћег бруто производа, државног буџета и других макроекономских агрегата.

Сива економија је, без сумње, врло значајан сегмент укупне економије у БиХ и такав ће остати и у догледној будућности. Јасно је да смањивање њеног учешћа не зависи од дјеловања државе на посљедице, дакле од "строгости" државе, већ прије свега дјеловањем на исходиште, а то је спора динамика инвестирања, запошљавања у формалном сектору економије и динамике економског развоја. Присуство сиве економије значи да долази до значајне прерасподјеле доходака између појединих категорија становништва. Тако се издвајају категорије које кроз те активности остварују високе дохотке и акумулирају значајна средства. Послијератна транзиција и нерегуларности које су је пратиле, довеле су и до формирања великих капитала стечених махом нелегално који се затим настоје легализовати. Та потреба легализације не гарантује њихову праву употребу. Дакле, не може се увијек обезбиједити ефикасна употреба тако стечених капитала, јер власници немају ендогену потребу да средства улажу врло продуктивно, с обзиром на начин њиховог настанка (на неекономским принципима). То све, наравно, ствара услове за неефикасну алокацију ресурса, а пошто ови финансијски ресурси потичу из сфере сиве економије која има значајан удио у укупном креирању националног производа то се и значајан дио акумулације не инвестира на прави начин. Што се тиче "ситних" учесника у активностима сиве економије, њихов значај у овом смислу је мали, али с обзиром на масовност, није занемарљив. Чињеница је да ови учесници остварују релативно мале зараде и да их дијелом задржавају у "бизнису". Међутим значајан дио остварених зарада ситних учесника у активностима сиве економије користи се за задовољавање њихових потрошачких и животних потреба, тако да се ти дијелови доходака ипак сливају у формалну економију. Што је богатство учесника у активностима сиве економије веће, то се мањи дио зарада користи за задовољавање потрошачких и животних потреба становништва. Како богатство учесника у активностима сиве економије расте, тако се све значајнији дио акумулације, настао у сивој економији, и даље задржава у њој, а не слијева се у регуларне, формалне финансијске токове. Стога, сива и неосматрана економија и даље ће представљати крупан изазов за фискалне власти, али и за економске аналитичаре и компилаторе макроекономских статистика у БиХ и у другим транзиционим земљама.

**3. *«ШТЕДЊА СТАНОВНИШТВА И ПОРАСТ ПОВЈЕРЕЊА У БАНКАРСКИ СЕКТОР У БиХ»*, *Централна банка Босне и Херцеговине, Сарајево, децембар 2007, доступно на http://www.cbbh.ba/index.php?id=144&lang=sr***

Штедња којом се мјери куповна моћ представља најликвиднији дио имовине и становништво настоји да ова ликвидна средства уложи у новчане форме које могу обезбиједити одговарајуће приносе. Неки економисти сматрају да се становништво опредјељује за штедњу усљед немогућности да са ограниченим финансијским средствима улаже у крупније и финансијски захтјевније пројекте, те штеде како би сакупили довољно средстава да такав пројекат и реализују. Са друге стране, домаћинства не морају сав новац, који су одвојила од потрошње, усмјерити у штедњу код комерцијалних банака и других штедно-кредитних институција. Умјесто да буду депоноване код комерцијалних банака и сличних институција, велике залихе новца, нарочито стране валуте, а поготово валуте сидра, још увијек се чувају код домаћинстава, а изван банкарског и финансијског сектора БиХ.

Достигнути степен економског раста и развоја на индиректан начин утиче на штедњу. Што је економија на већем степену развоја то су појединци који располажу са вишком финансијских средстава више оријентисани ка улагањима на финансијском тржишту, тако да финансијска средства учествују у стварању нове вриједности. Појединац који живи у економији на нижем степену развоја опредјељује се за штедњу као облик акумулације средстава за непредвиђене случајеве, међутим добар дио становништва с великим опрезом повјерава своја средства кредитним и штедним институцијама на управљање, па умјесто тога креира залихе новца изван банкарског и финансијског система. Становништво све више врши "формализацију залиха новца", тј. претварање "залиха" стране и домаће валуте изван банкарског сектора у штедне орочене и неорочене депозите код резидентних комерцијалних банака. Овај процес континуирано траје још од 2000. године, и чини се да је подстицан све већим приливом директних страних улагања у банкарство и активностима резидентних банака које потенцирају за становништво све више занимљиве и примамљиве моделе штедње.

Значајну улогу у креирању и попуњавању потрошених залиха стране и домаће валуте држане изван банкарског и финансијског система БиХ, и подстицању процеса њихове формализације имају и активности неформалног сектора економије Босне и Херцеговине и прилив девизних новчаних пошиљки из иностранства.

Стабилном и одрживом порасту штедње становништва у БиХ значајно би допринијели добро осмишљено и презентирано маркетиншко промовисање штедње и активнија стимулација камате на штедне улоге, чиме би се континуирано подстицало опредјељење становништва за тај вид улагања.

**4.Остали радови:**

- **"Приватизација банака у БиХ,,** - часописи Економист, Београд и Банке, април 2006. године.
- **„Интерес страних инвеститора за куповину државних хартија издатих у циљу покривања унутрашњег дуга на кратки рок,,** - See News, Софија, 2005. године.
- **„ Маркентиншки приступ у развоју банкарског система, реформе и прогреси,,** - Зборник радова са научног скупа „ Трендови у маркетинг стратегији пословних банака„ Семберска банка А.Д. Бјељина, 1999. године.
- **„Разлози због чега је БиХ тренутно без Stand by аранжмана,,** - Банке, март, 2006. године.
- На крају, кандидат је објавио већи број прилога и интервјуа у магазинима и часописима у БиХ као нпр., "Процес окрупњавања банкарског сектора у БиХ као посљедица страних директних инвестиција и утицај на крајњег корисника", БХ Дани, 2006. године. "Централни банкарски послови и одговорности", - Екстра магазин Бијељина, децембар 2005. године, "ЦБ и монетарна политика", - Феникс- ЕУФОР- , 2005. године и бројне друге прилоге.

## 4. Образовна дјелатност кандидата

1. Образовна дјелатност прије првог и/или последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство)

У досадашњем периоду кандидат реализовао је неколико предавања по позиву студентима на више Универзитета: Београд, Сарајево, Источно Сарајево, Тузла и Бјељина, на теме, које су поље његовог професионалног интересовања: централно и комерцијално банкарство, тржишта капитала, монетарна и фискална политика, економска политика и развој, штедња и инвестиције, међународни економски односи, европска економска и монетарна унија, итд.

## 5. Стручна дјелатност кандидата

1. Стручна дјелатност прије првог и/или последњег избора/реизбора

**1. Учешће на домаћим и међународним стручним скуповима:**

-Годишње скупштине Међународног монетарног фонда (ММФ) и Свјетске банке (WБ), 2002., 2005., 2006., 2007. и 2008. године .

-Редовни састанци Клуба гувернера централних банака Централне Азије, региона Црног мора и балканских земаља, 2003., 2005. 2006. и 2008. године.

- Међународна конференција "Регионално финансијско тржиште и финансијска стабилност – концепт између државног суверенитета и глобализације" , Тирана 2006. године.

-Састанци супервизорског одбора ЦЕФ –а 2005., 2006. и 2007. године (учесници земље региона и међународне финансијске институције).

-Валутна конференција у Барселони, Шпанија, 2001. године.

-Конференције у организацији Аустријске Централне Банке (Oesterreichische Nationabank) и то 2001. године на тему "Conference and divergence in Europe" и 2006. године на тему "The Changing Landscape of FDI in Europe".

-Четврта конференција Европске ЦБ на тему; " The role of money: money and monetary policy in the twenty-first century" 2006 .године.

-Конференција " Gold dinar", Малезија, Куала Лумпур, 2002. године

**2. Учешће је у раду низа радних група и стручних тимова Владе РС на пројектима санирања и обнове ратом порушене РС.**

**Такође, био је:** - члан Државног Комитета РС за сарадњу са УН,
- члан Комисије за успостављање и развој финансијских тржишта и тржиста капитала,
- члан и у два наврата предсједник Организационог одбора „БХ дани финансија“
- предсједник Инвестиционог Комитета ЦБ БиХ

**3. Тренутно је**: - Овлаштени представник БиХ у Комитету по Анексу Ц, Споразума о Сукцесији бивсе СФРЈ
- Потпредсједник УО Агенције за осигурање депозита БиХ

## III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На основу разматрања и оцјене доказа у прилогу пријаве кандидата др Љубише Владушића на конкурс за избор у звање доцента за ужу научну област Економско планирање и развој на Економском факултету Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, Комисија је утврдила сљедеће посебно важне чињенице:
-докторска дисертација кандидата припада ужој научној области за коју конкурише
-кандидат има више радова објављених у признатим публикацијама и
-кандидат има огромно искуство у пракси, а такође импозантно искуство кроз стручне активности и искуство као предавач на многим стручним скуповима и на високошколским установама.

Поред факултетског образовања, постдипломских студија и доктората наука, др Љубиша Владусић је стицао знања кроз праксу у низу дјелатности, као и кроз допунска образовања која су важна за педагошки рад и за стручни рад у области централног банкарства и економије.

Цијењећи показани интерес кандидата за усавршавање у научно истраживачком и наставном раду, као и друге садржаје из његове богате досадашње радне каријере (знање енглеског језика, коришћење компјутера, студијски и други боравци у иностранству, као и присуство многим стручним скуповима у земљи и иностранству), Комисија сматра да др Љубиша Владушић посједује све битне компоненте које су потребне наставнику универзитета.

На основу свега предходно изложеног, Комисија исказује потпуно сагласно мишљење да кандидат, др Љубиша Владушић, испуњава све потребне услове који су утврђени Законом о високом образовању Републике Српске и Статутом Универзитета у Источном Сарајеву за избор у звање доцента универзитета.

Стога Комисија има част да Научно-наставном вијећу Економског факултета Источно сарајево – Пале и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву предложи да се др Љубиша Владушић изабере у звање доцента за ужу научну област Економско планирање и развој, а за предмет Економија јавних предузећа.

Чланови Комисије:

1. Проф. др Радомир Божић, редовни професор, УНО Рачуноводство и ревизија, Економски факултет Источно Сарајево - Пале

_____председник

2. Проф. др Бранко Ђерић, редовни професор, УНО Теоријска економија, Економски факултет Источно Сарајево - Пале

_____члан

3. Проф. др Александар Живковић, ванредни професор, УНО Монетарна економија, Економски факултет Београд

_____члан